

оперативних рішень (розпоряджень) відповідно до зміни поточної виробничої ситуації; доступністю території аграрних підприємств та їх господарських об'єктів стороннім особам і необхідністю докладання додаткових зусиль для організації збереження власного та орендованого майна, вирощеного врожаю; потребою залучення сезонної робочої сили в періоди збігу сільськогосподарських робіт і труднощами управління нею в складі тимчасових організаційних ланок, які нерідко посилюються через низьку кваліфікацію таких працівників; необхідністю подовження робочого дня працівників аграрних підприємств з метою своєчасного виконання ними важливих технологічних операцій у стислі (оптимальні) агротехнічні строки та існування таких робочих місць, зокрема в молочному скотарстві, що характеризуються розірваністю робочого дня працівників [1].

Американські професори Р. Чейс та Н. Аквілано визначають виробничий менеджмент як управління всіма ресурсами, необхідними для виробництва продукції та надання послуг організацією. Інші американські дослідники С. Лі та М. Шнайдер стверджують, що управлінський менеджмент — наука про концепції, методи, процедури, технологію, що використовуються управліннями в процесі створення та функціонування всієї системи управління процесом виробництва [2].

Удосконалення управління виробництвом - важливий резерв зростання його ефективності. Процес раціоналізації управління включає розробку комплексу організаційно-технічних і соціально-економічних заходів, що забезпечують більш ефективне використання землі, робочої сили, техніки та інших ресурсів, створення сприятливих умов праці і побуту працівників, запровадження нових технологій і якісне вдосконалення виробництва.

Проблема організації ефективного виробництва сільськогосподарської продукції в Україні полягає у тому, що за часів адміністративного управління економікою завдання створити ринкове середовище з притаманними йому законами вартості, рівноваги попиту і пропозиції та конкуренції просто не ставилося. На сучасному етапі відчуваються проблеми щодо ефективного формування й використання ресурсів у процесі виробництва продукції. Зростання в нашій країні неплатоспроможності підприємницьких структур і населення, втрата мотивації праці щодо виробництва високоякісної продукції, підвищення продуктивності праці та ефективності виробництва стали наслідком зниження рівня конкурентоспроможності сільськогосподарської продукції. Основною ознакою сучасної економіки є конкурентна боротьба, суперництво підприємств за одержання максимальних прибутків. З метою забезпечення конкурентоспроможності продукції необхідно відпрацювати фінансово-кредитну, податкову і цінову політику в агропромисловому виробництві, стимулювати розвиток підприємств з різними формами власності та господарювання, розвивати ринкову інфраструктуру, підвищити ефективність роботи маркетингових служб, забезпечити товаровиробників достовірною ринковою інформацією та рекламою, удосконалити антимонопольне законодавство стосовно формування ринкових відносин і розвитку конкуренції в агропромисловому комплексі країни [3].

Важливе значення у зростанні ефективності агропромислового виробництва має удосконалення управлінської діяльності як зі сторони державних структур, так і зі сторони виробників сільськогосподарської продукції, для того щоб виключити ризики при ефективному вирощуванні аграрної продукції. Сучасні умови господарювання потребують професіоналізації управління, викликаного наростаючою складністю управлінської діяльності, ускладненням організаційної структури та структури управління підприємства, загостренням конкуренції, збільшенням невизначеності та загрози банкрутства, підвищенням соціальної відповідальності керівників.

Список використаних джерел

1. Андрійчук В. Г. Сучасна аграрна політика: проблемні аспекти / В. Г. Андрійчук, М. В. Зубець, В. В. Юрчишин. – К.: Аграрна наука, 2005. – 140 с.
2. Подкуйко Н.Д. Економічний менеджмент / Н.Д. Подкуйко. – К.: ДАКККіМ, 2009. – 123 с.
3. Савчук В.К. Аналіз господарської діяльності с.-г. підприємств / В.К. Савчук. – К.: Урожай, 2003.- 350 с.

Кренгель Катерина Анатоліївна,

студентка спеціальності 8.03060101

“Менеджмент організацій і адміністрування

(за видами економічної діяльності)” економічного факультету

Подільського державного аграрно-технічного університету,

м. Кам'янець-Подільський

Науковий керівник: к.е.н., доцент Чубайко О.В.

УПРАВЛІННЯ ВИКОРИСТАННЯМ ОБОРОТНИМИ ФОНДАМИ ПІДПРИЄМСТВА

Ефективна робота підприємства - це досягнення максимальних результатів при мінімальних витратах, а мінімізація витрат досягається в першу чергу оптимізацією структури джерел формування оборотних коштів, тобто розумним поєднанням власних, залучених і позикових коштів. Одне з головних завдань підприємства в сучасних умовах - інтенсифікація виробництва при неухильному дотриманні принципу ресурсозбереження. Економічне значення раціонального використання оборотних фондів виражається в зниженні питомих витрат сировини, матеріалів, палива забезпечує виробництву певні економічні вигоди. Перш за все це дасть можливість з даної кількості матеріальних ресурсів виробити більше готової продукції і тому служить однією з серйозних передумов збільшення масштабів виробництва; економія матеріальних ресурсів, впровадження у виробництво нових, більш економічних матеріалів сприяють встановленню в процесі відтворення більш прогресивних пропорцій між окремими галузями, досягненню більш досконалої галузевої структури промислового виробництва; прагнення до економії матеріальних ресурсів спонукає до впровадження нової техніки і вдосконалення технологічних процесів; економія в споживанні матеріальних ресурсів сприяє поліпшенню використання виробничих потужностей і підвищенню суспільної продуктивності праці. Вже саме по собі зменшення питомих витрат минулого, матеріалізованої праці означає зростання продуктивності суспільної праці. Але справа не тільки в

цьому, економія матеріальних ресурсів тягне за собою економію витрат також і живої праці: скорочується відносна витрата робочої сили на транспортування матеріалів, їх відвантаження і вивантаження, на їх зберігання. Економія матеріальних ресурсів у величезній мірі сприяє зниженню собівартості промислової продукції.

Вже в даний час на частку матеріальних витрат припадає 3/4 всіх витрат виробництва. Надалі, із зростанням технічного рівня виробництва, частка уречевленої праці в загальних витратах з виробництва продукції буде продовжувати підвищуватися.

Отже, поліпшення використання предметів праці і засобів праці буде основним напрямком економії суспільних витрат виробництва. Істотно впливаючи на зниження собівартості продукції, економія матеріальних ресурсів надає позитивного впливу і на фінансовий стан підприємства (фірми).

Таким чином, ефективність поліпшує використання і сприяє економії оборотних фондів, здійснює позитивний вплив на всі сторони виробничої і господарської діяльності підприємства. Всемірне поліпшення управління використанням оборотних фондів - одне з найважливіших завдань підприємства чи фірми. [3; с67]

Для вимірювання ступеня ефективності управління використанням оборотних фондів існує певна система техніко-економічних показників. Ці показники є диференційованими у залежності від особливостей виробництва на тих чи інших підприємствах і окремих видів предметів праці.

Більш ефективно використання оборотних фондів передбачає, перш за все, вирішення конкретних завдань по економії сировини, матеріалів, палива, електроенергії. Прийнято розрізняти джерела і шляхи економії матеріальних ресурсів. Джерела економії показують, за рахунок чого може бути досягнута економія ресурсів, а шляхи економії - яким чином, за допомогою яких заходів можна заощаджувати ті чи інші види матеріальних ресурсів. Зі всієї сукупності можливих заходів щодо економії матеріальних ресурсів слід виділити виробничо-технічні та організаційно-економічні. [1; с 129]

Управління використанням оборотними фондами є складним комплексом заходів. Метою якого є забезпечення безперервного процесу виробництва при мінімізації поточних витрат. Виконання цієї основної мети починається з визначення нормативу оборотних фондів.

В ринкових умовах норматив оборотних фондів підприємствам ніхто не встановлює і не контролює, але в умовах ринкових відносин підприємства не повинні самі встановлювати і контролювати норматив оборотних фондів.

На сьогодні значення нормування оборотних фондів різко зростає, тому, що це пов'язано зі платоспроможністю і фінансовим станом підприємства.

Нормування оборотних фондів відображає процес визначення мінімального розміру оборотних фондів, необхідного для забезпечення безперервного нормального функціонування виробництва. На сьогодні існує три найпоширеніших методи нормування оборотних фондів: аналітичний, коефіцієнтний і метод прямого розрахунку.

Аналітичний метод застосовується в тому випадку, коли в плановому періоді не передбачено істотних змін в умовах роботи підприємства порівняно з попереднім. У цьому випадку норматив оборотних фондів визначається виходячи зі співвідношення між темпами росту обсягу виробництва та розміром нормованих оборотних фондів у попередньому періоді.

При коефіцієнтному методі - норматив визначається на базі нормативу попереднього періоду шляхом внесення в нього змін з урахуванням умов виробництва, постачання, реалізації продукції, розрахунків.

Метод прямого розрахунку - ґрунтується на розрахунках нормативів за кожним нормованим елементом оборотних фондів: виробничими запасами, незавершеним виробництвом, витратами майбутніх періодів і готової продукції на складі підприємства, що призначена для продажу. Цей метод є найпоширенішим, оскільки він дає змогу точніше нормувати використання оборотних фондів підприємства, враховуючи специфіку виробництва та умови його розвитку.

Крім того, за допомогою цього методу можна проаналізувати, яку із складових частин пронормовано оптимально, а яку - не оптимально і через що. Цей метод нормування оборотних фондів є основним, інші - застосовуються як допоміжні [2; с.199].

Отже, раціональне і економне витрачання окремих елементів оборотних фондів підприємств має непересічне економічне значення. Це зумовлюється всезростаючими масштабами абсолютного споживання сировини, матеріалів, енергії для виробництва продукції у різних галузях народного господарства, переважаючою часткою матеріальних витрат у загальній її вартості. Економія матеріальних ресурсів, що характеризується зниженням абсолютної і питомої витрати окремих видів, дозволяє з однієї і тієї ж кількості сировини і матеріалів виготовляти більше продукції без додаткових витрат суспільної праці, підвищувати ефективність управління виробництвом на кожному і підприємстві.

Список використаних джерел

1. Черевко Г.В. Економіка підприємств: Навчальний посібник/ За заг. ред. Г.В. Черевка, Ф.В. Горбонос, Г.Б. Іваницька, Н.Ф. Павленчик - Львів: Апріорі, 2004.-384 с.
2. Круш П.В. Капітал, основні та оборотні засоби підприємства [Текст] : навч. посібник / П.В. Круш, О.В. Клименко, В.І. Подвігіна, В.О. Гулевич – 2-ге вид., доп. та перероб. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 328 с.
3. Горфинкель, В.Я. Економіка підприємства: Підручник для вузів / під ред. проф. В.Я. Горфинкеля, проф. В.А. Швандара. – 4 – е вид., перераб. і доп. – М.: ЮНИТИ, 2007. – 670 с.

Кренгель Катерина Анатоліївна,

студентка спеціальності 8.03060101 “Менеджмент організацій і адміністрування (за видами економічної діяльності)” економічного факультету

Подільського державного аграрно-технічного університету,

м. Кам'янець-Подільський

Науковий керівник: к.ю.н., доцент Кіріка Д.В.